

Høringsuttalelse - innspill til profesjonsmeldingen

Innledning

Studentparlamentet ved OsloMet, videre i dokumentet som SP OsloMet viser til høringen om innspill til profesjonsmeldingen. Vi har noen kommentarer som vil stå under i våre merknader til høringssvaret.

Merknader

SP OsloMet vil i høringen svare på følgende spørsmål i vårt høringssvar:

1-3, 7, 17, 19-20, 22-25.

1. I teksten over har vi trekt opp ein del utfordringar for profesjonsutdanningane. Er de samde i at dette er sentrale utfordringar? Kva vil de eventuelt trekkje fram for å supplere eller korrigere dette utfordringsbiletet?

SP OsloMet er enige i de sentrale utfordringene som trekkes fram. Samtidig ønskes det å trekke fram noen utfordringer som ikke har blitt nevnt.

OsloMet er i en stilling der vi ikke bare leverer profesjonsarbeidere til storbyregionen, men også til mindre byer og tettsteder rundt om på Østlandet. Der andre utdanningsinstitusjoner ikke nødvendigvis har like stor konkurranse om kompetanse eller praksisplasser til studenter så må OsloMet konkurrere om dette med flere, da antall praksisplasser og manglende veiledningskompetanse ikke dekker behovet for det antall profesjonsarbeidere som må utdannes for å nå samfunnsbehovet.

SP OsloMet ønsker derfor at det suppleres som en utfordring: Hvordan kan en på tvers av utdanningsinstitusjoner samarbeid for å skape best mulig profesjoner for både profesjonenes skyld, men også fremtidens arbeidsliv. Det bør ses på mulighet for å lettere bygge grader med innhold som er relevante for framtiden som det ikke nødvendigvis utdanningsinstitusjonen en går på har eller lagt inn i studieprogrammet.

2. Korleis kan universitet og høgskular utvikle utdanningane i tråd med framtidige kompetansebehov og samfunnsendingane vi trekk opp?

SP OsloMet mener universiteter og høyskoler på flere måter kan utvikle utdanningene med tanke på framtidige kompetansebehov og samfunnsendinger. Her vil det være relevant og se blant på hvor akademisk de ulike profesjonene er og vurdere om det er behov for en tettere kobling til arbeidslivet og hvordan det i så fall skal gjennomføres. For eksempel gjennom andre måter enn praksisstudier knytte arbeidslivet til utdanningene. Det bør være en god dialog mellom utdanningene og arbeidsliv slik at studenter skal sitte med oppdatert kunnskap som er reell når de kommer ut i arbeidslivet. Det skal være rom for å variere undervisningsformer, arbeidskrav og eksamener som vil være relevante for arbeidslivet som en skal ut i og

bare ikke sjekke om de kan læringsutbyttene for studiet. Det bør sikres at det er mulighet for delte stillinger mellom academia og arbeidsliv slik at studentene i større grad lærer fra undervisere som er oppdatert med arbeidslivet.

3. Sikrar krava vi stiller til fagmiljø gjennom lov og forskrift kvalitet og relevans i profesjonsutdanningane, eller er dei til hinder for t.d. praksisretta utdanningar?

Både ja og nei. Selv om det er en kvalitetssikring av fagmiljøene, så er ikke det nødvendigvis ensbetydende med at en klarer å gjøre utdanningene mer praksisrettet. Ved å ha et altfor rigid rammeverk så kan det være et hinder for fleksibilitet i studieprogrammer. Det kan være til hinder for nødvendige endringer i rammeplanstyrte profesjoner.

7. Korleis kan koplinga mellom forskning og undervisning innan profesjonsfag bli betre

SP OsloMet mener det finnes flere måter som en kan koble forskning og undervisning innen profesjonsfag bedre på. En kan bli flinkere på å bruke studenter inn i forskningsarbeid i de ulike profesjonene enten gjennom at staten legger mer til rette for flere forskerlinjer på de ulike utdanningsinstitusjonene og i flere profesjoner gjennom økonomiske midler eller at det skal være mulig å være vitenskapelig assistent uten at det går utover studentenes mulighet til å ha fritid eller studere som er deres hovedoppgave.

En annen måte å koble forskning og undervisning i profesjonsfag bedre på er ved at man er flinkere på å ta i bruk nyere forskning innen blant annet studier i oppvekstfagene og tester ut dette i større grad i praksis enn at det bare blir forskning. Man bruker praksisfeltet som noe mer enn bare et sted som studenter er i praksis gjennom undervisning, men også mulighet for forske.

17. Kva må til for at fleire unge skal velje profesjonsutdanningar det er stor etterspurnad etter i arbeidslivet?

Det er nok ingen absolutt fasit på hva som skal til for at flere velger profesjonsstudier som det er stor etterspørsel av etter i arbeidslivet, men SP OsloMet har vi likevel noen tanker.

Profesjonsutdanninger bør i større grad tilgjengeliggjøres for målgrupper de per dags dato ikke treffer. Det må synliggjøres hva profesjonsutdanningene er og hva den enkelte student tjener på å velge å studere de ulike studiene og hva det betyr for seg selv og samfunnet å ta en profesjonsutdanning. Rekrutteringsproblematikken og frafallsproblematikken flere profesjonsstudier står ovenfor må undersøkes nærmere og tiltak må settes i gang for å øke rekruttering og forebygge frafall.

Det bør også ses på hva som er årsaken til at grupper i samfunnet er underrepresenterte i enkelte utdanninger, og jobbe aktivt med å rekruttere disse og gjøre dem rustet til å gjennomføre hele studieløpet. Ved OsloMet er «Hvor er mine brødre» et godt eksempel på å aktivt jobbe med rekruttering blant underrepresenterte grupper.

Flere av de store og viktige profesjonsutdanningene har utfordringer med tilfredshet og læringsmiljø. For at flere skal velge disse profesjonsutdannelsene, bli i dem, og ønske å jobbe med den profesjonen etter endte studier, må det jobbes systematisk med læringsmiljø for studentene her. Flere av disse profesjonsutdannelsene er rettet inn mot det offentlige og har ikke anledning eller grunnlag for å hente inn ressurser fra det private næringslivet. Det bør derfor øremerkes midler til sosiale og demokratiske organer som er tilknyttet disse studiene, eller andre psykososiale tiltak for å løfte tilfredshet og læringsmiljøet.

19. Bør fleire av profesjonsutdanningane organisere arbeidsplassbaserte utdanningar, y-veggar, tresemesterordning eller forkurs?

Slike ordninger kan være samfunnsnyttig ved at de tilbyr desentralisert utdanning og kan bidra til kompetanseheving og rekruttering i distrikter uten utdanningstilbud eller med rekrutteringsutfordringer. Det kan også bidra til at flere som har tatt yrkesfaglig utdanning på videregående skole og personer uten foreldre med høyere utdanning får muligheten til å ta en høyere utdanning. Likevel skal det ikke bety at det skal være et konkurransefortrinn, men hjelp for å få flere i høyere utdanning, og slike tilbud bør være et supplement til det tradisjonelle fulltidsstudiet og tilbys som en del av porteføljen til universiteter og høyskoler som allerede har fagkompetansen som trengs i utdannelsen.

Er C-krav til masterutdanning til hinder for å vidareutdanne helsepersonell med erfaring frå arbeidslivet?

Både ja og nei. For her ligger det om en legger til rette for de som ikke har høyere utdanning, men har realkompetanse tilsvarende en bachelorgrad gjennom yrkesliv. Dette vil derimot gjøre det vanskelig for de som vil ønske å studere tidlig av de som har tatt yrkesfag, men ikke har nødvendigvis karakterene som legger til rette for at de kan ta en mastergrad mens de er unge.

22. Korleis kan alle partar leggje til rette for at fleire får praksisen dei treng?

Ved å legge til rette for at veiledere har god veiledningskompetanse ved at både utdanningsinstitusjonene har det som kreves for å være det i sin studieportefølje i nærheten eller at arbeidsgiver legger til rette for at de kan ta det på enten arbeidsplassen eller gjør det mulig å bygge den kompetansen blant flere av sine ansatte. Alle kommuner og fylker som har et rekrutteringsbehov bør sikre at de kan tilby praksisplasser med veiledningskompetanse, enten i sin kommune eller samarbeide med kommunene rundt der utdanningsinstitusjonene holder til. Utdanningsinstitusjonene bør fortrinnsvis tildele praksisplasser ut fra studentenes bostedsadresse, og det bør være enklere for studenter å ordne med egne praksisplasser, særlig der utdanningsinstitusjonene har utfordringer med å skaffe nok praksisplasser nær sitt tilholdssted eller studentens bosted. Der studentene grunnet mangel på praksisplasser må reise langt eller bruke mye tid på reising, bør det legges til rette for midlertidig bosted, reisekompensasjon og kompensasjon for bortfall av inntekt. Staten forventer i stor grad at studenter arbeider ved siden av studiene, da må staten ta høyde for at studenter enten velger å ikke ta utdanninger eller må

droppe ut på grunn av at praksisstudiene gjør det umulig å opprettholde inntektsgivende arbeid.

At en ser på mulige praksisplasser som gir kompetanse for fremtiden, men som likevel ikke går på bekostning av læringsutbyttet til studenten. For det kan være praksisplasser som ikke en naturligvis ser som åpenbare praksisplasser, men som kan være likevel en framtidig arbeidsplass for studenter innen profesjonsstudier.

23. Lærerstadane og arbeidslivet er avgjerande for kvaliteten i praksisopplæringa. Kan regjeringa likevel gjere meir for at alle studentar får praksisopplæring av god kvalitet, både når det gjeld førebuingane til praksis og rettleiing og fagleg oppfølging av praksisen?

Ved at evalueringene som studentene kommer med gjennom studiene blir tatt til følge av både forelesere, men også myndighetene gjennom deres undersøkelser. At det legges til rette for at studenter får forberedelse til praksis som tilsvarer arbeidslivet studenten skal ut i, og ikke teoretisk undervisning som er langt unna det arbeidslivet en går ut.

24. Korleis kan utdanningane førebu studentane på eit yrkesliv der dei er forventa å samarbeide med andre profesjonar?

Ved å legge til rette for tverrfaglighet gjennom hele studieløpet og ikke i korte intervaller i studieløpet. At studenter i ulike profesjoner kan samarbeide om ulike eksamener eller større oppgaver som en gjør iblant annet entreprenørstudium på NTNU. At en møter arbeidsliv ikke bare i praksis hvor en samarbeider med andre profesjonene, men også i undervisning.

25. Kva kan motivere til å ta imot fleire praksisstudentar og byggje ut samarbeidet om utdanning?

At en har gode veiledere som kan være forbilder til andre på praksisstedene slik at det kan være flere praksisstudenter samtidig der med flere veiledere. At UH-institusjonene har delte stillinger mellom praksisstedet og dem. At det finnes incentiver for å være praksissted for både veiledere, utdanningene og fagmiljøene.